

Song-translation Tendencies:

Lyrics Written for Pavel Bobek During the Normalization Period

ALENA KADLČÍKOVÁ

Překladařství anglického jazyka

Vedoucí práce: Ing. Mgr. Jiří Rambousek, Ph.D.

➤ Cíle práce:

- Hlavním cílem je určení tendencí převládajících v textech převzatých písní napsaných pro českého pop a country zpěváka Pavla Bobka v období normalizace
- Dalším cílem je určit k jakým typům změn dochází v jednotlivých kategoriích cílových textů

➤ Proč zrovna Bobek?

- Naprostou většinu jeho repertoáru tvoří převzaté písně
- Líbila se mu angličtina a trval na tom, aby se české verze písniček originálům podobaly nejen významově, ale i zvukem
- Ačkoliv vystupoval hlavně v období normalizace, Pavel Bobek se veřejně prezentoval jakožto proamerický umělec; i přes přísnou cenzuru mu zpěv původně anglicky psaných písní byl povolen

➤ Předběžné výsledky:

- Při procesu překladu country písní z angličtiny do češtiny dochází k četným velkým i méně významným změnám
- Změny se nevyskytují pouze na úrovni významu textu, mění se i jazyk děl – osobitý autorský výraz originálů se často ztrácí a je nahrazen *hezkým* jazykem, který je považován za normu žánru
- Dochází k četným posunům v obraznosti – konkrétní popis děje je nahrazován metaforami a méně určitými informacemi

➤ Materiály:

- Písňové texty
- 22 dvojic původních anglicky psaných textů a jejich českých verzí

➤ Metodologie:

- Chronologické seřazení písňových textů podle roku vzniku česky psaných verzí
- Srovnání významové a jazykové stránky originálu a překladu/adaptace/nového textu
- Určení převládajících tendencí a změn, ke kterým při procesu překladu textů dochází
- Roztřídění textů do kategorií:
 - překlady
 - adaptace
 - nové texty

➤ Potenciální problémy:

- K dokázání obecných tendencí překladatelů v období normalizace by bylo třeba rozšířit materiál o texty dalších textařů napsaných pro jiné umělce
- Výzkum je nepochybně ovlivněn faktem, že Bobek byl proamerický a texty si vybíral i na základě svých přesvědčení
- Srovnávat objektivně různé překlady písňových textů je – stejně jako u překladů poezie – velmi náročné a ne vždy jednoznačné
- Hranice mezi překladem a adaptací jsou velmi tenké
- Bez svědectví textařů samotných lze jen těžko určit, které změny byly provedeny kvůli cenzuře a které jednoduše proto, že šlo o textařovo/zpěvákovu přání